

РЕШЕНИЕ

№ 119

гр. Свиленград, 17.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**РАЙОНЕН СЪД – СВИЛЕНГРАД, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на тридесети ноември през две хиляди
двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Живка Д. Петрова

при участието на секретаря Ангелина Н. Добрева
като разгледа докладваното от Живка Д. Петрова Гражданско дело №
20215620100338 по описа за 2021 година

Предявени са обективно съединени установителни иски с правно
основание чл.422, ал.1, във вр. с чл.415, ал.1, т.2 от ГПК, вр. чл.9 от ЗПК, вр.
чл.240, ал.1 от ЗЗД и чл.86, ал.1 от ЗЗД. При условията на евентуалност,
ищецът предявява осъдителни иски за същите претенции.

Ищецът „БНП Париба Пърсънъл Файненс С. А.“, Париж рег.№
542097902, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., клон България“, ЕИК:
204915054, вписан в Търговския регистър при Агенцията по вписванията, със
седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1766, ж.к. Младост 4, Бизнес
Парк София, сгр. 14, представлявано от Димитър Димитров - Заместник
управител, чрез юрисконсулт Николета Ангелова Матева, иска от съда да
признае за установено по отношение на ответника АНТ. Б. Б., с ЕГН:
*****, с регистриран настоящ адрес: гр. *****, наличието на
вземанията, за които е издадена Заповед за изпълнение на парично
задължение по чл.410 от ГПК по ч.гр.дело № 153/2021г. по описа на Районен
съд – Свиленград, за следните суми: 10336.00 лв. – главница по Договор за
кредит № PLUS17141881/03.07.2019г., 18091.28 лв. – възнаградителна лихва
за периода 20.08.2019г. – 20.07.2026г., 1346.17 лв. - мораторна лихва за
периода 20.09.2019г. – 16.02.2021г., ведно със законната лихва върху
главницата, считано от постъпване на заявлението по чл.401 ГПК в съда -
24.02.2020г. до окончателното изплащане на вземането. Претендира
направените по делото разноски, както и тези, направени в заповедното
производство.

Ищецът твърди, че на 03.07.2019г. „БНП Париба Пърсънъл Файненс
С.А., клон България“, ЕИК: 204915054, като кредитодател, и ответникът, като
кредитополучател, са сключили Договор за кредит № PLUS-17141881, по

силата на който кредитодателят е предоставил на кредитополучателя кредит в размер на 10000,00 лв., със срок на погасяване 84 месеца, т.е. до 20.07.2026г., на 84 броя равни месечни погасителни вноски, всяка в размер на 390.42 лв. Ответникът преустановил плащанията на 20.08.2019г., като не извършил нито едно плащане по договора. На основание чл.5 от договора, поради просрочие на две и повече погасителни вноски, кредитът бил обявен за предсрочно изискуем, считано от 20.09.2019г., за което длъжникът бил уведомен с изпратено до него уведомление. Дължимите от ответника суми по договора били: 10336.00 лв. – главница, 18091.28 лв. – възнаградителна лихва за периода 20.08.2019г. – 20.07.2026г., 1346.17 лв. - мораторна лихва за периода 20.09.2019г. – 16.02.2021г., ведно със законна лихва върху главницата, считано от постъпване на заявлението по чл.401 ГПК в съда до окончателно изплащане на вземането. Ищецът подал Заявление за издаване на Заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК, по която било образувано ч.гр.дело № 153/2021г. по описа на Районен съд - Свиленград и издадена Заповед за изпълнение. В изпълнение на дадените му указания ищецът предявил настоящия иск за установяване на вземанията си в едномесечен срок.

Поради изложеното, ищецът моли съда да уважи исквете и да му присъди разноски.

Ответникът, чрез назначения му по реда на чл.47 от ГПК особен представител, изцяло оспорва исквите претенции, като неоснователни. Твърди, че ответникът не дължи процесните суми. Оспорва включената в „Параметри и условия“ на договора застрахователна премия в размер на 4 704 лв., съставляваща компонент от месечната погасителна вноска, тъй като ответникът не бил сключил договор за застраховка с ищеца. Оспорва валидността на клаузата от договора, досежно ГПР с твърдение, че същата е нищожна поради противоречие с чл.22, вр. чл.11, ал.1, т.11 от ЗПК. Оспорва като нищожна и клаузата, относно възнаградителната лихва, поради противоречие с добрите нрави, тъй като определения с нея лихвен процент бил необосновано висок. Оспорва и размера на възнаградителната лихва, ако клаузата се приеме за действителна, тъй като такава не се дължала за периода след твърдяната предсрочна изискуемост. Оспорва и твърдението за настъпила предсрочна изискуемост на вземанията, доколкото волеизявлението на кредитора за това не било достигнало до длъжника.

Съдът, като съобрази доводите на страните и прецени събраните доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намери за установено от фактическа страна следното:

Видно от приложеното частно гр. дело № 153/2021г. по описа на Районен съд – Свиленград, делото е образувано по Заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК, депозирано от ищеца на 24.02.2021г. По делото е издадена Заповед № 260087 от 25.02.2021 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, в полза на ищеца срещу ответника, за следните суми: 10336.00 лв. – главница по Договор за кредит № PLUS-17141881/03.07.2019г., 18091.28 лв. – възнаградителна лихва за периода 20.08.2019г. – 20.07.2026г., 1346.17 лв. - мораторна лихва за периода 20.09.2019г. – 16.02.2021г., ведно със законната лихва върху главницата от

24.02.2021г. до окончателното изплащане на вземането. Тъй като заповедта е връчвана на длъжника при условията на чл.47, ал.5 от ГПК, съдът е указал на заявителя да предяви иск за установяване на вземането си. В изпълнение на указанията, в указания му едномесечен срок, ищецът е депозирал настоящата искова молба.

От представения с исковата молба договор, именуван Договор за потребителски паричен кредит PLUS-17141881 от 03.07.2019г., и обективирания в него погасителен план, се установява, че ищецът, в качеството му на кредитор, се е задължил да предостави на ответника, в качеството му на кредитополучател, кредит в размер на 10000 лв., който е следвало да се върне в срок до 20.07.2026г., на 84 месечни вноски, всяка една в размер на 390,42 лв. Видно от т.2 от раздел „Условия по договора“, размерът на кредита е равен на сумата, посочена в поле „Общ размер на кредита“ (10000 лв.), а сумата в поле „Застрахователна премия“ (4704,00 лв.), представляваща размер на кредит за покупка на застраховка „Защита на плащанията“, платима от кредитора директно на застрахователя, посочен в застрахователния сертификат, е разделена на равен брой вноски, съответстващи на месечните погасителни вноски по кредита, т.е. застрахователната премия е разделена на равен брой вноски и е част от всяка месечна погасителна вноска. Договорът е сключен при лихвен процент 36,21% и годишен процент на разходите 45,16%.

Съгласно т.5 от договора: „При забава на една или повече месечни погасителни вноски кредитополучателят дължи обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва за периода на забавата върху всяка забавена погасителна вноска. При просрочване на две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората непогасена вноска, вземането на кредитора става предсрочно изискуемо в целия му размер, включително всички определени от този договор надбавки, ведно с дължимото обезщетение за забава и всички разноси за събиране на вземането, без да е необходимо изпращане на съобщение от кредитора за настъпването на предсрочната изискуемост.“.

Представена е т.нар. „Последна покана“ от 21.05.2020г., изходяща от ищеца и адресирана до ответника, в която се посочва, че поради преустановяване плащането на вноските по процесния договор на 20.08.2019г., вземането е обявено за предсрочно изискуемо. По делото няма данни поканата да е достигнала до длъжника – ответник.

По делото е назначена съдебно-счетоводна експертиза, от заключението на която се установява, че размерът на кредита по процесния договор е формиран от главница в размер на 10000,00 лв., възнаградителна лихва в размер на 18091,28 лв. и застрахователна премия в размер на 4704,00 лв. Видно от заключението, кредитът в размер е усвоен на 03.07.2019г., чрез банков превод по сметка на ответника, така че му е преведена сумата 9650 лв., като от главницата от 10000 лв. е удържана т.нар. „такса ангажимент“ (т.2, изр. 4 и 5 от договора). В заключението се посочва, че по кредита няма извършени погашения. Вещото лице е уточнило в о.с.з., че до датата 15.07.2021г., на която особения представител на ответника е получил преписа

от исковата молба, размерът на дължимата главница, като част от сбора от непогасените вноски по кредита, възлиза на 779,91 лв., а към същата дата размерът на възнаградителната лихва, като част от сбора от непогасените вноски по кредита, възлиза на 7246,37 лв.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна да следните правни изводи:

Съобразно разпределената доказателствена тежест в настоящото производство, ищецът следваше да установи наличието на действителен договор, сключен между страните, с посочените в исковата молба параметри; наличие на договорно неизпълнение от страна на ответника – какво е и кога се е осъществило; кога вземането му е станало изискуемо; какъв е размерът на вземането; наличие на право на кредитора да трансформира кредита в предсрочно изискуем и надлежното упражняване на това право.

От събраните по делото доказателства се установи, че страните са сключили договор за кредит, съгласно който ищецът е поел задължение да предостави на ответника сумата 10 000 лв., която последният се е задължил да върне на 84 месечни вноски до 20.02.2026 г.

Процесният договор отговаря на императивните изисквания на чл.10, ал.1, чл.11, ал.1, т. 7-12 и т.20 от ЗПК. Договорът е сключен в писмена форма, на хартиен носител, по ясен и разбираем начин, посочен е общият размер на кредита, фиксираният лихвен процент, годишен процент на разходите (ГПР) и общата сума, дължима от потребителя, инкорпориран е и погасителен план. Тъй като за целия срок на договора е договорен фиксиран лихвен процент, не е налице задължение погасителният план да съдържа информация за последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми – по арг. от чл.11, ал.1, т.11 от ЗПК. Съобразена е и императивната разпоредба на чл.19, ал.4 от ЗПК, според която годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в лева или валута, определена с постановление на МС на Република България. С оглед изложеното, съдът приема, че е възникналото заемно правоотношение, което валидно обвързва страните и че направеното възражение за нищожност на договора, на основание чл.23 от ЗПК, е неоснователно.

Съдът намира обаче за основателно възражението на особения представител на ответника за недействителност на една от клаузите в договора – тази, определяща лихвен процент в размер на 36,21%, на основание чл.26, ал.1 от ЗЗД,

Максимално определеният годишен процент на разходите не означава, че кредиторът може предвиди в своите договори клауза за възнаградителна лихва, която да бъде равна по размер на допустимия максимален размер на годишен процент на разходите. Клауза с подобен размер на договорната възнаградителна лихва би накърнила добрите нрави, тъй като би довела до прекомерно обогатяване на кредитора в резултат на предвиденото необосновано високо възнаграждение. В случая договорната възнаградителна лихва доближава договорения ГПР.

За да прецени дали договорената възнаградителна лихва е нищожна поради накърняване на добрите нрави, съдът използва като критерий съотношението на размера на договорената възнаградителна лихва с размера на законната лихва за забава. Последната се определя в размер на 10 пункта над основния лихвен процент на БНБ за съответния период и е около 10%. Договорната възнаградителна лихва по процесния договор надхвърля законната лихва за забава повече от три пъти, което очевидно води до неоснователно обогатяване на кредитора.

Във връзка с претенцията за главница следва да се уточни, че от размера на кредита 10 000,00 лв. е приспадната сумата 350,00 лв. („такса ангажимент“), така че по сметка на ответника са преведени 9650,00 лв. (видно от заключението по назначената ССЧЕ). Т.е. реално е била предоставена главница в размер на 9650,00 лв. и кредитополучателят дължи връщане на главница само в този размер. Освен това, по делото не са представени доказателства да е бил сключен договор за застраховка, по който да е уговорена застрахователна премия в размер на 4704,00 лв., като такъв договор е задължителен да съществува, доколкото единствено писмената му форма го прави действителен. Фактът, че кредитополучателят е поел задължение с договора за кредит да заплаща и застрахователна премия, като част от месечната вноска, не отговаря на разпоредбата на чл.382 от КЗ, която изисква задължително при сключването на застрахователния договор да изрази воля застрахователят или негов посредник. Дори да се приеме, че така постигнатите уговорки сочат на правоотношение по договор за заем, по силата на който заемотателят е поел задължението да заплати на застрахователя дължимата от ответника застрахователна премия, която последният се е задължил да върне разсрочено на кредитора, то не са налице доказателства, че ищецът е заплатил тази премия на застрахователя.

Отделно от това, тази сума от 4704 лв. не се претендира като застрахователна премия, тъй като е включена в размера на погасителните вноски. Застрахователната премия представлява самостоятелно вземане, като нито в заповедното производство, нито в исковото такова ищецът е заявил претенция по отношение на нея. Изрично е посочил, че търсените суми са за главница, договорна лихва и мораторна лихва.

Предвид изложеното, съдът намира, че дължима е само тази сума от главницата, която е била реално преведена, а именно – 9650,00 лв.

Главницата по договора се претендира изцяло, поради твърдяна за настъпила предсрочна изискуемост на кредита, считано от 20.09.2019г. (падежната датата на втората просрочена вноска).

Установи се, че съгласно т.5 от договора, кредиторът има право да обяви за изискуемо преди срока остатъка от кредитно задължение, в случай на просрочие на две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората непогасена месечна вноска. Затова и предвид допуснатото просрочие в изплащането на вноските, в полза на ищеца се е породило правото да трансформира кредита в предсрочно изискуем.

В случая, правото да трансформира кредита в предсрочно изискуем,

като отнеме на длъжника преимуществото на срока, не е надлежно упражнено от кредитора преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, доколкото не се установи изпратеното уведомление (т.нар. „последна покана“) да е достигнало до ответника.

Съдът обаче следва да вземе предвид и фактите, настъпили след предявяването на иска, съгласно чл.235, ал.3 от ГПК. Следователно, обявяването на кредита за предсрочно изискуем може да бъде извършено в хода на исковото производство, образувано по реда на чл.422, ал.1 от ГПК. Изявлението на кредитора за обявяване на кредита за предсрочно изискуем може да се съдържа в исковата молба или в отделен документ, който е представен като приложение към нея. В тези случаи изявлението поражда правни последици с връчването на препис от исковата молба с приложенията към нея на ответника-кредитополучател (така Решение № 10 от 25.02.2020 г. по т. д. № 16/2019 г. на ВКС, II т. о.). След да се уточни, че е налице надлежно уведомяване и когато исковата молба е връчена на назначения по реда на чл.47, ал.6 ГПК особен представител (в този смисъл Решение № 198 от 18.01.2019 г. по т. д. № 193/2018 г. на ВКС, I т.о.). В случая, преписа от исковата молба е връчен на особения представител на ответника на 15.07.2021г., т.е. преди падежа на последната погасителна вноска (20.07.2026г.). Следователно, процесният кредит следва да се счита за предсрочно изискуем, считано от 15.07.2021г., поради което се дължи остатъкът от кредитно задължение за главница, в случая цялата главница в размер на 9650,00 лв. Ето защо, искът за признаване за установено дължимостта на главница по договора в размер на 10 336,00 лв. ще се уважи до размер от 9650,00 лв., а за частта над този размер искът ще се отхвърли като неоснователен.

Тъй като договорната клауза за възнаградителна лихва е нищожна, искът за дължимост на същата, равняваща се на сумата 18 091,28 лв., следва да се отхвърли като неоснователен. Отделно от това, възнаградителната лихва се дължи до датата на предсрочната изискуемост, в случая – 15.07.2021г., а не както е поискана – до 20.07.2026г. (датата на последната погасителна вноска).

Върху главницата по падежиралите погасителни вноски до датата на обявяване на предсрочната изискуемост се дължи и обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от изпадането в забава до подаване на заявлението по чл.410 ГПК. Видно от заключението на СТЕ, размерът на дължимата главница до обявяване на предсрочната изискуемост е 779,91 лв. Размерът на мораторната лихва, начислена върху тази сума за периода от 20.09.2019г. до 24.02.2021г., е 113,53 лв. Ето защо, искът за признаване за установено дължимостта на мораторна лихва в размер на 1346,17 лв. ще се уважи до размер от 113,53 лв., а за частта над този размер искът ще се отхвърли като неоснователен.

Тъй като исковете не са отхвърлени поради ненадлежно обявена предсрочна изискуемост, съдът не дължи произнасяне по предявените при условията на евентуалност осъдителни искове.

Съобразно т.12 от ТР № 4/18.06.2014 г. на ВКС, ОСГТК, разностите в

заповедното производство, следва да се присъдят с решението по исковото производство, като съдът се произнася с осъдителен диспозитив. В хода на заповедното производство ищецът е направил разноски в общ размер на 650,47 лв., от които 595,47 лв. - за държавна такса и 50,00 лв. – за юрисконсултско възнаграждение. В исковото производство е извършил разноски в общ размер на 1995,47 лв., като е бил защитаван от юрисконсулт. С оглед уважената част от исковите, в полза на ищеца следва да се присъдят сторените в заповедното производство разноски в размер на 213,30 лв., както и тези, направени в хода на настоящото производство, които възлизат на 654,37 лв.

Мотивиран от изложеното, Съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на АНТ. Б. Б., с ЕГН: *****, с регистриран настоящ адрес: гр. *****, че същият дължи на „БНП Париба Пърсънъл Файненс С. А.“, Париж рег.№ 542097902, действащ чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., клон България“, ЕИК: 204915054, вписан в Търговския регистър при Агенцията по вписванията, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1766, ж.к. Младост 4, Бизнес Парк София, сгр. 14, следните суми: 9650,00 лв. – главница по Договор за кредит № PLUS17141881/03.07.2019г., 113,53 лв. – мораторна лихва за периода от 20.09.2019г. до 24.02.2021г., ведно със законната лихва върху главницата от 24.02.2021г. до окончателното изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** исковите за разликата над сумата 9650,00 лв. до пълния предявен размер от 10336,00 лв. - за главница, за разликата над сумата 113,53 лв. до пълния предявен размер от 1346,17 лв. – за мораторна лихва и за сумата 18091,28 лв. - възнаградителна лихва за периода от 20.08.2019г. до 20.07.2026г., за които суми е издадена Заповед № 260087/25.02.2021 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по частно гр. дело № 153/2021 г. по описа на Районен съд - Свиленград.

ОСЪЖДА АНТ. Б. Б., с ЕГН: *****, с регистриран настоящ адрес: гр. *****, да заплати на „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С. А. – Франция, действащ чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С. А., клон България, ЕИК: 204915054, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж. к. „Младост“ 4, Бизнес Парк София, сгр. 14, сумата 213,30 лв. – разноски в заповедното производство, и сумата от 654,37 лв. – разноски в исковото производство.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Хасково в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Свиленград: _____